

prima instanță: S. Teleucă
instanța de apel: M. Ciugureanu, B. Bîrca, E. Clim

dosarul nr. 3ra-535/15

ÎNCHEIERE

22 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tamara Chișca-Doneva
Valentina Clevadî

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tetis International Co”

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Tetis International Co” împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2015 prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tetis International Co” și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 17 aprilie 2014, prin care a fost respinsă acțiunea

constată:

La 13 iunie 2013, SRL „Tetis International Co” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că în cadrul controlului efectuat de către Biroul Vamal Chișinău au fost verificate declarațiile vamale în detaliu ale companiei nr. 2769 din 06 martie 2012, nr. 3030I6736 din 22 mai 2012 și nr. 3019124817 din 06 noiembrie 2012, ca urmare fiind întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 27-R din 02 aprilie 2013 și decizia de regularizare nr. 203 din 02 aprilie 2013.

Susține că potrivit concluziilor formulate în procesul-verbal, ar fi încălcat anumite dispoziții ale legislației în vigoare care reglementează clasificarea tarifară a mărfurilor importate, nu a indicat poziția tarifară a mărfurilor importate în perioada 01 februarie 2009 – 01 februarie 2013 și anume măști protectoare din hârtie „Troge Surgi Face” la poziția 481890100, ce a dus la diminuarea TVA 8 % în loc de 20 % și neachitarea taxei vamale.

Afirmă că prin decizia de regularizare au fost încasate drepturile adiționale de import și penalitate în mărime de 7225,95 lei.

Remarcă că prin cererea prealabilă din 12 aprilie 2013, depusă în conformitate cu art. 288 din Codul Vamal și art. 14 din Legea contenciosului administrativ, a solicitat anularea deciziei de regularizare și a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale, iar prin scrisoarea nr. 28/11-5552 din 14 mai 2013, Serviciul Vamal a respins cererea prealabilă ca neîntemeiată.

Susține că la emiterea procesului – verbal și a deciziei, pârâtul a aplicat eronat prevederile art. 141/2 alin. (3) din Codul vamal, care stabilește că dacă, după reverificarea declarației sau după controlul ulterior, rezultă că dispozițiile ce reglementează regimul vamal respectiv au fost aplicate pe baza unor informații inexacte sau incomplete, organul vamal ia măsuri pentru regularizarea situației, ținând seama de noile informații obținute, iar potrivit alin. (6) al aceluiași articol, dacă, la controlul ulterior al declarațiilor, stabilește, potrivit alin. (3), diferențe în plus sau în minus și la alte taxe și impozite datorate statului în cadrul operațiunilor vamale, organul vamal va lua măsuri pentru încasarea diferențelor în minus constatate.

Afirmă că potrivit normei menționate, organele vamale au dreptul să recalculeze drepturile de import doar în cazul în care în cadrul auditului post-vămuire (controlului ulterior) se va constata că importatorul a furnizat informații inexacte sau incomplete la depunerea declarației vamale.

Consideră că aplicând art. 181/1 din Codul vamal, pârâtul nu a indicat ce fel de informații inexacte sau incomplete ar fi fost furnizate la depunerea declarației vamale. Procesul-verbal nu conține mențiuni cu privire la categorii de informații inexacte sau incomplete care ar fi fost furnizate la depunerea declarațiilor vamale.

Invocă că conform art. 141/2 din Codul vamal și Ordinului Serviciului Vamal al RM cu privire la aprobarea metodologiei de prelucrare a declarației vamale în detaliu, la momentul efectuării importului, organul vamal este obligat să verifice corectitudinea poziției tarifare indicate de declarant, în cazul în care poziția tarifară indicată de declarant este incorectă organul vamal nu o acceptă.

Relatează că cele 3 declarații vamale prezentate în anul 2012, au fost verificate în modul corespunzător și acceptate de către organele vamale. Astfel, poziția tarifară propusă pentru mărfurile importate (măști protectoare din hârtie „Troge Surgi Face”) a fost considerată corectă de către organul vamal, a prezentat, la momentul importului, toate documentele și informațiile referitoare la mărfurile indicate în declarațiile vamale, inclusiv și autorizațiile de import eliberate de Ministerul Sănătății al RM.

Mai indică că în procesul-verbal se menționează că ceilalți agenți economici, aceeași marfă la declarare o atribuie la codul tarifar 630790990, fapt ce denotă că Biroul Vamal Chișinău avea cunoștință de cauză cu privire la mărfurile din această categorie, astfel încât să valideze conștient declarațiile vamale în detaliu cu aplicarea codului tarifar propus fără careva obiecții.

Invocă că procesul – verbal și decizia de regularizare contestate sunt în contradicție cu decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție.

Susține că în decizia din 21 noiembrie 2012, adoptată în cauza civilă SRL „Tetis International Co” împotriva Serviciului Vamal, instanța de recurs a reținut prevederile art. 181/1 alin. (3) Cod Vamal, care indică că dacă, după

reverificarea declarației sau după controlul ulterior, rezultă că dispozițiile ce reglementează regimul vamal respectiv au fost aplicate pe baza unor informații inexacte sau incomplete, organul vamal ia măsuri pentru regularizarea situației, ținând seama de noile informații obținute.

Remarcă că omisiunea inspectorilor vamali de a-și exercita în modul corespunzător obligațiile de serviciu nu poate fi imputată agentului economic.

Indică prevederile art. 123 alin. (2) din CPC, care stipulează că faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 288, 296 Cod vamal, art. 15, 26 din Legea contenciosului administrativ.

Solicită admiterea acțiunii, anularea deciziei de regularizare nr. 203 din 02 aprilie 2013 și a procesului – verbal de reverificare nr. 27 – R din 02 aprilie 2013, emise de Biroul Vamal Chișinău.

La 04 octombrie 2013, SRL „Tetis International Co” a depus cerere de concretizare a temeiului acțiunii, invocând că pârâtul a calificat greșit mărfurile importate, contrar prevederilor nomenclatorului mărfurilor.

Susține că importul produselor în perioada martie - noiembrie 2012, a fost efectuat în conformitate cu art. 14 din Legea cu privire la medicamente, art. 8, 10, 11 din Legea cu privire la activitatea farmaceutică, precum și Ordinul comun al Ministerului Sănătății și al Serviciului Vamal.

Remarcă că în această privință, a solicitat și a recepționat autorizațiile de import pentru măștile chirurgicale respective.

Relatează că conform Ordinului sus menționat, funcția de atribuire a codului vamal în cazul produselor medicamentoase este pusă în sarcina Agenției Medicamentului, iar în cazul altor produse farmaceutice este pusă în sarcina Ministerului Sănătății al RM.

Afirmă că potrivit pct. 4 din Ordinul menționat, medicamentele și alte produse farmaceutice clasificate la grupul 30, se plasează în circulația liberă în baza autorizației de import, eliberate de către Agenția medicamentului, cu direcționarea directă la depozitul agentului economic importator. Alte produse farmaceutice și dispozitive medicale, care nu se atribuie la categoria medicamentelor, se plasează în circulația liberă în baza autorizației de import, eliberată de către Ministerul Sănătății al RM.

Indică că măștile chirurgicale au fost importate în baza autorizațiilor de import, eliberate de Ministerul Sănătății, astfel fiind confirmat în mod oficial faptul că acestea sunt articole de uz chirurgical, medical sau igienic (cod tarifar 4818 90 100) și nu pot fi atribuite la categoria articolelor de îmbrăcăminte (cod tarifar 6307 90 990).

Menționează că conform mențiunilor din procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 27-R din 12 aprilie 2013, pârâtul a clasificat mărfurile importate - măștile protectoare din hârtie „Troge Surgi Face” la codul tarifar

630790990, iar poziția tarifară propusă de către recurent pentru mărfurile date și anume 4818 90 100, confirmă în detaliu caracteristicile și compoziția materială, de facto, a acestora, precum și a fost considerată corectă de către organul vamal la momentul vămuirii și pentru acordarea liberului de vamă.

Invocă că poziția tarifară propusă de pârât este eronată, deoarece adițional Regulii nr. 1 de interpretare a Nomenclatorului mărfurilor, urmează de aplicat regula nr. 3 lit. a) conform căreia se va da preferință poziției de marfă care conține cea mai concretă descriere a mărfii și nu pozițiilor cu o descriere mai generală.

Indică că întrucât codul tarifar stabilit de el menționează expres articolele de uz chirurgical, iar cel impus de pârât este abstract și de ordin general, rezultă că poziția corectă pentru mărfurile importate din speță este 4818 90 100.

Menționează că clasificarea mărfurilor la poziția 630790990, precum este descris mai sus, ține exclusiv de materialele textile și articole din aceste materiale, însă conform informației descrise pe ambalajul mărfurilor importate, documentelor și datelor de pe site-ul oficial al producătorului este clar că acestea sunt produse, compuse, fabricate din polipropilenă, un material plastic macromolecular folosit la fabricarea diferitor obiecte, inclusiv măști protectoare prin procedee de presare și extrudare.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 17 aprilie 2014 acțiunea a fost respinsă

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2015 a fost respins apelul declarat de SRL „Tetis International Co” și menținută hotărârea primei instanțe.

La 04 martie 2015, SRL „Tetis International Co” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea, anulată decizia de regularizare nr. 203 din 02 aprilie 2013 și a procesului – verbal de reverificare nr. 27 – R din 02 aprilie 2013, emise de Biroul Vamal Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală.

Consideră că instanța de apel a emis decizia cu aplicarea și interpretarea eronată a art. 181¹ Cod vamal, care stipulează că organul vamal are dreptul ca, din oficiu sau la solicitarea declarantului, într-o perioadă de 5 ani de la acordarea liberului de vamă, să modifice declarația vamală. În termenul prevăzut la alin. (1), organul vamal verifică orice document, registru și evidență referitoare la mărfurile vămuite sau la operațiunile comerciale ulterioare aferente acestor mărfuri. Controlul poate fi efectuat la sediul declarantului, al oricărei alte persoane interesate, direct sau indirect, din punct de vedere profesional, în operațiunile menționate, sau al oricărei alte persoane care se află în posesia acestor acte sau deține informații în legătură cu acestea. De asemenea, poate fi făcut și controlul fizic al mărfurilor dacă acestea mai există. Dacă, după reverificarea declarației sau după controlul ulterior, rezultă că dispozițiile ce reglementează regimul vamal respectiv au fost aplicate eronat, organul vamal ia măsuri pentru regularizarea situației, ținând seama de noile constatări. În cazul în care se constată că a luat

naștere o obligație vamală sau că au fost plătite sume în plus, organul vamal ia măsuri pentru încasarea diferențelor în minus sau pentru rambursarea sumelor plătite în plus, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare. Dacă, la controlul ulterior al declarațiilor, stabilește, potrivit alin. (3), diferențe în plus sau în minus și la alte taxe și impozite datorate statului în cadrul operațiunilor vamale, organul vamal va lua măsuri pentru încasarea diferențelor în minus constatate.

Invocă că instanța de apel s-a expus, în decizia emisă, cu privire la aplicabilitatea art. 181¹ Cod vamal, în mod selectiv, pronunțând o soluție contrară normei juridice menționate.

Susține că aplicarea art. 181¹ alin. (3) din Codul vamal în sensul modificării declarației vamale nu depinde doar de modificarea regimului vamal (altul decât regimul de import definitiv), dar și de dispozițiile ce reglementează regimul vamal respectiv aplicat.

Remarcă că conform art. 1 pct. 17) al Codului vamal, regimul vamal reprezintă totalitatea reglementărilor vamale care determină statutul mărfurilor și al mijloacelor de transport în funcție de scopul operațiunii și de destinația mărfurilor. Astfel, instanța de apel eronat a concluzionat că modificarea poziției tarifare nu afectează regimul vamal sau statutul mărfurilor importate, deoarece reglementările vamale depind în mod direct de codul atribuit mărfurilor importate, iar condițiile prevăzute la art. 181¹ alin. (3) din Codul Vamal urmează a fi aplicate ca atare.

Consideră că decizia recurată contravine explicațiilor date în Recomandarea CSJ nr. 65 cu privire la aplicarea legislației vamale ce reglementează stabilirea poziției tarifare pentru mărfurile importate, care prevede că în cazul în care decizia de regularizare a fost emisă în circumstanțe când informațiile pe baza cărora s-a efectuat importul au fost exacte și complete, însă organul vamal a considerat ulterior că poziția tarifară este eronată, se retine că organul vamal, efectuând un control ulterior, nu era în drept să emită decizii de regularizare întru regularizarea situației în baza noilor opinii ale organului vamal vizavi de poziția tarifară la o anumită marfă. Astfel, instanța urmează să stabilească dacă deciziile de regularizare contestate au fost emise cu respectarea cumulativă a condițiilor imperative prevăzute de art. 181¹ Cod Vamal (în redacția de până la 01 ianuarie 2014), și anume, dacă importul a fost realizat pe baza unor informații inexacte sau incomplete și, organul vamal deține informații noi care vin să confirme faptul dat. În caz contrar, urmează să constate ilegalitatea deciziilor de regularizare emise, cu restituirea drepturilor de import calculate suplimentar.

Menționează că poziția tarifară indicată de instanța de fond și instanța de apel este eronată, deoarece adițional Regulii nr. 1 de interpretare a Nomenclatorului mărfurilor, urmează de aplicat regula nr. 3 lit. a) conform căreia se va da preferință poziției de marfă care conține cea mai concretă descriere a mărfii și nu pozițiilor cu o descriere mai generală, iar reieșind din faptul că codul tarifar stabilit de recurent menționează expres articolele de uz chirurgical, iar cel invocat în decizia atacată este abstract și de ordin general rezultă că poziția corectă pentru mărfurile importate din speță este 4818 90 100.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților, inclusiv a recurente, la 16 februarie 2015, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire anexată (f. d. 155), însă careva probe despre recepționarea acesteia de către recurentă, la materialele dosarului, lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 04 martie 2015, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Tetis International Co” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de SRL „Tetis International Co”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Tetis International Co” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tetis International Co” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadî